

V okolních státech přibývá případů západonilské horečky u zvířat i lidí

13.9.2022 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

V uplynulých týdnech zaznamenala Státní veterinární správa (SVS) informace o výrazném šíření případů západonilské horečky z jihu Evropy směrem na sever do střední Evropy, konkrétně do Německa a Rakouska. Současně se šířením u zvířat dochází také k šíření případů onemocnění u lidí. SVS provádí již deset let monitoring výskytu protilátek proti nákaze u koní.

V dosavadním průběhu letošního roku nahlásilo sousední Německo zatím celkem 22 případů západonilské horečky, z toho tři případy u koní a 19 u ptáků (dravců, sovy, pěnkav či ptáků patřících mezi čeleď krkavcovití). Případy se objevily poblíž německých měst Berlín, Drážďany, Lipsko, Hamburk a Postupim. Rakousko oficiálně eviduje dva případy nemoci, jeden u koně, druhý u orla královského, v obou případech v blízkosti Vídně.

Západonilská horečka je infekční onemocnění zvířat přenosné i na člověka. U lidí se onemocnění zpravidla projevuje obdobnými příznaky jako chřipka, může však dojít i k poškození centrálního nervového systému. Člověk se může nakazit nejen poštípáním nakaženými komáry, ale také transplantací orgánů či krevní transfuzí. Sledování a kontrola výskytu původců zoonóz (nákaz přenosných ze zvířat na člověka) je jednou z dlouhodobých priorit SVS.

Virus západonilské horečky je rozšířen celosvětově. Výskyt onemocnění byl popsán v Africe, Eurasii, Austrálii a od roku 1999 se rozšířil po celém americkém kontinentu. V roce 2004 byl prvně prokázán také ve střední Evropě. Rozšiřování výskytu nákazy do Evropy bývá odborníky přisuzováno mimo jiné také globálnímu oteplování a s ním spojeným šířením přenašečů – komárů rodu *Culex* směrem na sever.

Vzhledem k potvrzeným případům západonilské horečky v některých státech Evropy, byl v ČR v letech 2012 až 2015 prováděn plošný monitoring výskytu protilátek proti západonilské horečky u koní. U koní nákaza často probíhá bez příznaků, případně se může projevit mírnými příznaky jako je horečka, únava, pouze u malé části koní se objevuje i poškození nervové soustavy (paralýza, ulehnutí, encefalitida). Každoročně bylo vyšetřováno necelých 800 vzorků. Procento pozitivních nálezů se pohybovalo od 0,51 % (rok 2012) do 1,66 % (rok 2014). Po ročním přerušení byl od roku 2017 plošný monitoring opětovně zaveden.

„V roce 2021 bylo vyšetřeno celkem 844 sér koní z celé ČR na přítomnost protilátek proti viru západonilské horečky. Z celkového počtu vzorků sér vyšetřených na přítomnost protilátek proti viru reagovalo pozitivně 21 vzorků,“ řekl **ředitel sekce veterinární SVS Petr Šatrán.**

Sezóna přenosu v Evropě probíhá od května do listopadu a epidemiologická situace je monitorována. Případy západonilské horečky u lidí Státní zdravotní ústav (SZÚ) průběžně hlásí z národního do evropského systému sledování. V ČR byly hlášeny ojedinělé případy.

„Nejvíce případů jsme v ČR zaznamenali v roce 2018, kdy byl vysoký výskyt i v Evropě. Tehdy bylo v Česku hlášeno pět případů místních a dva importované z Řecka a

Rakouska). V roce 2019 byl pak jeden případ místní a jeden importovaný z Bulharska. V letošním roce 2022 je evidován zatím jeden importovaný případ z Izraele," uvedla **Hana Orlíková z oddělení epidemiologie infekčních nemocí SZÚ** a doplnila: „Pacienti s neuroinfekcí jsou léčeni při hospitalizaci a diagnóza západonilské horečky je potvrzována v Národní referenční laboratoři pro arboviry Zdravotního ústavu Ostrava,“

Monitoring komárů na přítomnost viru západonilské horečky provádí SZÚ a Akademie věd České republiky. Nakažení komáři byli zachyceni ojediněle na jižní Moravě a v jižních Čechách. „Základním opatřením proti nákaze u lidí je ochrana před poštípáním komáry a dočasné vyřazení z dárčovství krve na 28 dní u osob, které pobývaly v rizikových oblastech,“ sdělil **vedoucí oddělení epidemiologie infekčních nemocí SZÚ Jan Kynčl**.

<https://www.svscr.cz/v-okolnich-statech-pribyva-pripadu-zapadonilske-horecky-u-zvirat-i-lidi>